

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004454

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-08-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нечитайло Юлія Сергіївна

2. Yliia Nechytailo

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5752-103X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 231

Назва наукової спеціальності: Соціальна робота

Галузь / галузі знань: соціальна робота

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 231 Соціальна робота

Дата захисту: 21-12-2023

Спеціальність за освітою: 053 Практична психологія

Місце роботи здобувача: Балаклійський педагогічний фаховий коледж Комунального закладу
"Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 37875778

Місцезнаходження: вул. Целуйка Володимира, Балаклія, Балаклійський р-н., 64207, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 2900

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.01.

Тема дисертації:

1. Розвиток гендерної соціальності здобувачів і здобувачок освіти у педагогічних закладах фахової передвищої освіти
2. Development of gender sociality of male and female students of education in pedagogical institutions of vocational pre-university education

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено теоретичне узагальнення та практичне розв'язання гостро актуальної сьогодні наукової проблеми розвитку гендерної соціальності здобувачів і здобувачок освіти у педагогічних закладах фахової передвищої освіти. Своєчасність і важливість звернення до цієї теми обумовлюється тим, що запити і реалії сучасного суспільства вимагають гендерної рівності як важливого пріоритету підготовки майбутніх фахівців і фахівчинь, здатних працювати в нових мінливих умовах ринку праці й втілювати гендерночутливі погляди і переконання, будуючи майбутнє України. Про актуальність проблеми свідчить затвердження державою законодавчих актів, серед яких свалена Кабінетом Міністрів України вже у період військового стану Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та операційний план заходів на

2022–2024 роки з її реалізації, де наголошується, зокрема, на необхідності урахування принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків як пріоритетного завдання виховної роботи у закладах фахової передвищої освіти. Дисертаційне дослідження складається з вступної частини, двох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. У вступі обґрунтовано вибір теми, її актуальність, визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, методи дослідження, сформульовано наукову новизну та практичне значення роботи, наведено відомості про впровадження й апробацію результатів. На підставі аналізу вітчизняних та зарубіжних наукових праць останніх років у колі проблематики розвитку гендерної соціальності студентської молоді окреслено споріднені напрями наукових досліджень, серед яких наукові розвідки щодо: суті і структури соціальності особистості (А. Рижанова, С. Харченко, О. Рассказова, О. Онипченко, В. Нікітіна, Т. Алексеєнко, Н. Тарасенко, І. Кононова, І. Курлішук та інші вчені); шляхів та чинників розвитку гендерної соціальності молоді у контексті загального соціалізаційного процесу та гендерної соціалізації (Т. Дороніна, О. Кікінежді, А. Петрученя, О. Марценюк та інші вчені); проблематики соціальних, педагогічних та психологічних впливів на особистість, зокрема її гендерну складову, у межах освітнього процесу у закладах освіти (М. Воровка, Т. Голованова, О. Марущенко, О. Масалітіна та інші вчені). Гендерну соціалізацію розглянуто як частину загального соціалізаційного процесу, гендерну соціальність – як інтегративну якість особистості, завдяки якій молодь здатна виявляти суб'єктність в освітньому середовищі незалежно від статі на засадах власної соціальної активності, гендерної чутливості, егалітарності, рівності і недискримінації. Репрезентовано сутність поняття «гендерна соціальність здобувачів і здобувачок фахової передвищої освіти», що розглянуто як особистісне новоутворення, що поєднує систему гендерноорієнтовних знань і цінностей, й суб'єктну готовність до реалізації цих цінностей та ідей гендерної рівності в сфері соціальної взаємодії з різностатевими суб'єктами, особистісно позитивного ставлення в сфері соціальної взаємодії з цими суб'єктами, з урахуванням та прийняттям проявів їхньої гендерної ідентичності, що реалізується за допомогою визначальних індивідуальних якостей (гендерна чутливість, гендерна толерантність, емпатія) та здатності здійснювати соціально перспективні перетворювальні впливи, аналізувати їхні наслідки. Структура гендерної соціальності включає такі складові: когнітивну (соціальний досвід особистості, що вміщує системність і глибину теоретичних знань з теорії соціального конструювання гендеру; обізнаність із соціальними проблемами в сфері гендерних взаємин); ціннісну (система гендерноорієнтовних цінностей, ціннісних орієнтацій на власну спрямованість, проектування свого майбутнього життя згідно з ієрархією гендерноорієнтовних цінностей та егалітарних гендерних переконань); емоційно-особистісну (суб'єктність у питаннях гендерного конструювання, що виявляється в особистісно-позитивному ставленні в сфері соціальної взаємодії з різностатевими суб'єктами, та реалізується за допомогою визначальних індивідуальних якостей – гендерна чутливість, гендерна толерантність, емпатія), діяльнісно-поведінкову (сформовані стратегії поведінки, що не залежать від гендерних стереотипів, здатність вирішувати професійні завдання в сфері гармонізації гендерних взаємин).

2. The dissertation presents a theoretical generalization and a practical solution to the acutely relevant today's scientific problem of the development of gender sociality of male and female students of education in pedagogical institutions of professional pre-higher education. The timeliness and importance of addressing this topic is determined by the fact that the demands and realities of modern society require gender equality as an important priority for the training of future professionals who are able to work in the new changing conditions of the labor market and embody gender-sensitive views and beliefs, building the new future of Ukraine. The relevance of the raised issue is evidenced by the state's approval of a number of legislative acts, including the Strategy for the Implementation of Gender Equality in Education until 2030 and the Operational Plan of Measures for its Implementation for 2022–2024, which was approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine already during the martial law period, which emphasizes, in particular, on the necessity of education taking into account the principle of ensuring equal rights and opportunities of women and men as a priority task of educational work in the institutions of professional preliminary higher education. The dissertation study consists of an introductory part, two chapters, general conclusions, a list of used sources and appendices. The introduction of the dissertation substantiates the choice of the topic, its relevance, defines the object, subject, goal, task, research methods,

formulates the scientific novelty and practical significance of the work, provides information on the implementation and approval of the results of the dissertation. On the basis of the analysis of domestic and foreign scientific works of recent years, in the circle of issues of the development of gender sociality of student youth, related directions of scientific research are outlined, including scientific research on: the essence and structure of the sociality of the individual (T. Alekseenko, O. Beloliptseva, I. Kononova, N. Lavrychenko, O. Onipchenko, O. Rasskazova, A. Ryzhanova, N. Tarasenko, I. Kurlishchuk and other scientists); ways and factors of the development of gender sociality of youth in the context of the general socialization process and gender socialization (T. Doronina, O. Kikinezhdi, A. Petruchenya, O. Marceniuk and other scientists); problems of social, pedagogical and psychological influences on the personality, in particular its gender component, within the educational process in educational institutions (M. Vorovka, T. Golovanova, O. Marushchenko, O. Masalitina and other scientists). Gender socialization is considered as a part of the general socialization process, gender sociality – as an integrative quality of personality, thanks to the young people are able to express their subjectivity in the educational environment regardless of gender on the basis of their own social activity, gender sensitivity, egalitarianism, equality and non-discrimination. The essence of the concept «gender sociality of students of pre-professional higher education» is represented, which is considered as a personal development that combines a system of gender-oriented knowledge and values, and the subject's readiness to implement these values and ideas of gender equality in the sphere of social interaction with different gender subjects, a personally positive attitude in the field of social interaction with these subjects, taking into account and accepting the manifestations of their gender identity, which is realized with the help of defining individual qualities (gender sensitivity, gender tolerance, empathy) and the ability to exert socially promising transformative influences, analyze their consequences. The structure of gender sociality includes the following components: cognitive (social experience of an individual, which contains the systematicity and depth of theoretical knowledge from the theory of social construction of gender; awareness of social problems in the field of gender relations); value (system of gender-oriented values, value orientations on one's own direction, planning one's future life according to the hierarchy of gender-oriented values and egalitarian gender beliefs); emotional-personal (subjectivity in matters of gender construction, which manifests itself in a personal-positive attitude in the sphere of social interaction with different gender subjects, and is realized with the help of defining individual qualities – gender sensitivity, gender tolerance, empathy), activity-behavioral (formed strategies of behavior that do not depend on gender stereotypes, the ability to solve professional tasks in the field of harmonization of gender relations).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Нечитайло, Ю.С. Розвиток гендерної соціальності особистості в онтогенезі та її формування в освітньому процесі закладу фахової передвищої освіти. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ. Вид. дім «Гальветика», Вип. 72. Т. 2. 2020. С. 62п70.
- Нечитайло, Ю.С. Гендерна освіченість молодого покоління в науковому дискурсі соціальної роботи. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету / ред.-упоряд. С. Ківалов та ін. Одеса. Вид. дім «Гальветика», 2020. Вип. 33. С.156п162.

- Нечитайло Ю., Кравченко А., Какадій В. Гендерночутливий підхід як основа забезпечення якості освітніх послуг з профорієнтації та професіоналізації учнівської молоді в нових соціокультурних умовах. Соціальна робота та соціальна освіта. 2021. No. 2 (7). С. 88-117.
- Нечитайло Ю., Коваль Т., Турчин Т. Фахова підготовка майбутніх педагогів в умовах реформи початкової школи. Multidisciplinární mezinárodní vědecký magazín "Věda a perspektivy" je registrován v České republice. Státní 2289581392973797 9 registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. No 4(4) 2021. str. 60p73.
- Нечитайло, Ю.С. Гендерний аудит в закладах фахової передвищої освіти як інструмент реалізації принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні. Професіоналізм педагога: теоретичні та методичні аспекти. 2023. Вип. 19. С. 143-154.
- Нечитайло Ю., Нечитайло Л. Психологічний погляд на використання в інформаційно-комунікативних технологій в освітньому процесі. Удосконалення освітнього процесу на основі інформаційно-комунікаційних технологій : зб. матеріал. XVI обл. наук.-мет. конф. (24 лютого 2017 р., м. Харків) / за заг. ред. В. Мороз; Харківський державний автотранспортний коледж. Харків, 2017. С. 361– 365.
- Нечитайло Ю. Педагогічне проектування як засіб формування культури майбутнього педагога. Проблеми саморозвитку та самовдосконалення особистості в умовах модернізації педагогічної освіти : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. (22 листопада 2017 року, м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комун. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, 2017. С. 192–195.
- Нечитайло Ю. Яковлева А. Сучасна молодь в Україні: життєві цінності. Ефективне студентське самоврядування – запорука успіхів в світі та вихованні : зб. матеріалів XVII обласної наук.-практ. конф. (23 лютого 2018 р, м. Харків) / за заг. ред. В. Мороз; Харківський машинобудівний коледж. Харків, 2018. С. 356– 358.
- Нечитайло Ю. Психологічний погляд на імідж вчителя: культура педагогічного спілкування. Психолого-педагогічні та соціальні аспекти вдосконалення якості освіти : матеріали Усеукр. наук.-практ. конф. (22 листопада 2018 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комун. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, ФОП Петров В.В., 2018. С. 200– 202.
- Нечитайло Ю. Гендерна освіченість як фактор розвитку гендерної 2289581392973797 10 соціальності студентської молоді у педагогічних закладах вищої освіти. Пріоритети розвитку педагогічних та психологічних наук у XXI столітті : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 березня 2019 р., м. Одеса). Одеса : ГО «Південна фундація педагогіки», 2019. С. 61-64.
- Нечитайло Ю. Соціально-психологічний тренінг як інноваційна методика розвитку гендерної соціальності студентської молоді у педагогічних закладах вищої освіти. Сучасна освіта: методологія, теорія, практика : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. Дніпро, 12 бер. 2019 р. Дніпро : ПУ «Вищий навчальний заклад «Міжнародний гуманітарно-педагогічний інститут «Бейт-Хана», 2019. С. 202-204.
- Нечитайло Ю. Антидискримінаційна експертиза освітнього контенту як чинник розвитку гендерної соціальності молоді, яка навчається. Соціальна робота: минуле, реалії та перспективи. Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. уч., м. Умань : Уманський держ. пед. ун-т імені П. Тичини, 21- 22 травн. 2019 р. Умань, 2019. С. 101-104.
- Нечитайло Ю. Емпатія як чинник формування просоціальної спрямованості та гендерної соціальності майбутнього педагога. Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє : матер. міжнар. наук.-практ. конфер. (4-5 жовтня 2019 р., м. Київ). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2019. С. 67-68.
- Нечитайло Ю. Недискримінаційний освітній контент як умова розвитку інклюзивної освіти в Україні. Створення інклюзивного простору закладу освіти в контексті розбудови суспільства рівних можливостей в Україні : матер. наук.- практ. конф. (21 листопада 2019 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комун. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, 2019. С. 170-171.

- Нечитайло Ю., Бугрій Н. Біосоціальна сутність особистості в біогенній психології Григорія Костюка. Розвиток національної педагогічної освіти у подіях і персоналіях: особливості, здобутки та перспективи : матер. Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (19 листопада 2020 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комун. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, 2020. С. 260-262.
- Нечитайло Ю. На шляху до професійного становлення: гендерний аспект. Формування творчої особистості в системі освіти й соціальному середовищі: сучасні виклики та інновації : матер. регіон. наук.-практ. конф. (22 квітня 2020 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комун. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, 2020. С.205-207.
- Нечитайло Ю. Гендерна освіта як чинник становлення егалітарної особистості майбутнього фахівця-педагога у закладах фахової передвищої освіти. Сучасні стратегії гендерної освіти в умовах євроінтеграції : матер. міжн. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 10-11 верес. 2020 р. Тернопіль : Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2020. С. 218-219.
- Нечитайло Ю. Мінлива юність. Психологічна допомога в адаптації здобувачі-першокурсників в умовах дистанційної освіти. Дистанційне навчання у закладах вищої освіти в умовах пандемії: виклики сучасності : зб. матеріалів Всеукр. студент. наук.-практ. конф., м.Умань, 30 берез. 2021 р. Умань : Уманський держ. пед. ун-т імені П. Тичини., 2021. С. 16-21.
- Нечитайло Ю., Будченко А. Становлення гендерної ідентичності, як індикатор розвитку гендерної соціальності у здобувача освіти педагогічного фахового коледжу. Гендерна політика очима української молоді : матер. підсум. конф. XV Регіон. наук. конк. мол. вчених (28 квітня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. : Н. В. Бібік, Г. Г. Фесенко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2021. С. 157-164.
- Нечитайло Ю. Практичний вимір гендерної чутливості студентської молоді в умовах педагогічного закладу фахової передвищої освіти. Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку професійної освіти : матер. II наук.-практ. інтернет-конф. з міжн. уч. (27 квітня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комун. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, 2021. С. 110-114.
- Нечитайло Ю., Воробйова М. Особливості формування гендерної чутливості у молодого покоління через середовище закладу. Актуальні питання сучасного соціогуманітарного знання : зб. тез доповідей VII Всеукр. міждисц. наук.-практ. конф. студ. і молод. учених, м. Харків, 18 листоп. 2021 р. Харків : Державний біотехнологічний університет, 2021. С.34-36.
- Нечитайло Ю. Розвиток гендерної соціальності у молодого покоління через середовище закладу освіти. Сучасні вектори розвитку соціальної роботи : тези допов. IX наук.-практ. семінар. м. Харків, 16 листоп. 2021 р. Харків, 2021. С.118-123.
- Нечитайло Ю., Комар Ю. Гендерний підхід в освіті України на зламі століть. Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку : зб. наук. праць Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. м. Переяслав, 18 трав. 2022 р. Переяслав : Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2022. С.59-66.
- Нечитайло Ю. Побудова гендерночутливого та недискримінаційного середовища у закладах фахової передвищої освіти на засадах методології гендерного мейнстрімінгу. Соціокультурні та психолого-педагогічні аспекти організації освітньо-розвиткового простору в сучасному закладі освіти: матеріали тез доповідей Міжнародної наук.-практ. онлайн-конф. (23 травня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комун. закл. «Харків. гуманітар.-пед. акад.» Харків. облради. Харків, 2023. С.289-292.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рассказова Ольга Ігорівна

2. Olga I. Rasskazova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6431-0206

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сичова Вікторія Вікторівна

2. Viktoriia Sychova

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5001-8389

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воровка Маргарита Іванівна

2. Marharyta I. Vorovka

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9651-0990

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белоліпцева Олена Василівна

2. Olena Beloliptseva

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3240-3985

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкова Катерина Сергіївна

2. Kateryna Volkova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1905-3295

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Онипченко Оксана Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Онипченко Оксана Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дмитренко Катерина Анатоліївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна